

ogsaa derved vil bevirkes Skade for det Almene. Danmark har nu en hæderlig Sagsførerstand; jeg veed vel, at der ogsaa er enkelte Undtagelser herfra, da Sagsførerne jo ikke alle ere Idealer; men Sagsførerstanden nyder jo dog i det Hele hos os, og det vistnok med Rette, Anerkjendelse som en hæderlig Stand. Det 10de kongevalgte Medlem (Ussing) har i Mødsætning dertil talt for os om Tilstanden i Slesvig og givet et meget sørgeligt Billede af den; og vi behøve vist ikke at blive staaende ved Slesvig, men ville ganske vist, naar vi ogsaa betragte Holsteen og flere andre tydske Lænder, opbage, at den talrige Sagsførerstand i dem, der bærer det flotte Navn af Advocater, er til Skade for det Almene. Og jeg troer nu ikke, at det danske Folk har noget særligt Beskyttelsesmiddel, der skulde kunne hindre de Ulemper, som findes andre Steder, i ogsaa at gjøre sig gjældende her. See vi tilbage til Fortiden, saa er jeg vel, som jeg har tilladt mig at sige, kun Lægmand og ikke Retshistoriker, men jeg troer dog, at man ved at see hen til forskellige Tidsbilleder i Fortiden, let vil kunne see, hvilke Ulemper der følge af at have for mange Sagsførere. Vi kunne vistnok ikke alene see det i Frankrig, hvor Molière f. Ex. lader en uskyldig Anklaget falde i Hænderne paa en Blande Advocater, der vandse om ham, idet de slyng: „la polygamie est un cas pendable“, hvilket vil sige det Samme som: „her er en feed Steg for Dig, mon frère, thi her er En, der skal fanges“ —, men gaae vi blot tilbage til Holberg, saa see vi, hvorledes Advocaterne ogsaa hos ham rives som Ulve om deres Bytte, hvorledes den ene Advocat siger: „Tag mig, Monsieur, thi jeg er den stærkeste her i Byen ubi Formaliteten“, hvorimod den Anden siger: „Tag mig, thi jeg kan bevise ethvert Slags Sager paa to Maader“; og den Tredie siger: „Nei, tag mig, thi jeg vandt idag en Sag, som Enhver kunde tage og føle paa var uretfærdig“. Jeg siger nu paa ingen Maade, at Forøgelsen af Sagsførerstanden vil staffe os saadanne Ulemper og noget Saadant igjen paa Halsen; enhver Tid har naturligviis sin Form, og Raaheden er vel ikke saa stor nu som dengang. Men der er blevet nævnt, at der kunde bestræbes at opstaae et Sagsførerproletariat, og

hvis jeg skulde komme til den Overbeviisning, at Lovforslaget vilde bidrage til at staffe os et saadant, det vil sige: en raa og pengegrubst Sagsførerstand, saa vilde jeg rigtignok ubetinget stemme imod dets Overgang til 3die Behandling. — Der er flere Gange blevet talt om, at vi befandt os i en Overgangstilstand til en ny Retsstilstand, men at det var uvist, naar den kunde ventes at komme; man har talt om den som fjernliggende, og man har talt om den som Noget, der maatte komme snart. Jeg skal i saa Henseende minde om det Forslag, som vi i denne Session have seet fremkomme om en Reform i Retspleien fra et dygtigt og hæderligt Medlem af det andet Thing. Mon det dog ikke skulde kunne bidrage Noget til at fremstynde Tilveiebringelsen af den Tilstand, som Grundloven tilsigter? Jeg veed det ikke; det er kun en Henstilling til Thinget. Men i alt Fald gaae vi jo altsaa en ny Tilstand imøde; og nu er det blevet sagt af sagkyndige Medlemmer her i Salen, at naar den indtræder, saa ville en stor Deel af de allerede ansatte Sagsførere ikke kunne bruges, og at saa maade de sthydes tilbage, dersom de ikke selv ville trække sig tilbage, idet de ikke ville kunne føre Sagerne saaledes, som de da maade føres. Men, hvis dette er saa, er det saa dog ikke Synd nu at aabne Afgangen til denne Stand for mange Mennesker, om hvilke vi vide, at de ville høre blandt dem, der altsaa maade sthydes tilbage, naar den nye Tilstand kommer? Er det ikke Synd at forandle dem til at anvende kostbare Aar af deres Liv paa at arbejde sig ind i en Stilling, i hvilken de enten ikke ville kunne blive eller dog i alt Fald ikke ville kunne udrette Noget, der er til Tilfredsstillelse for dem selv eller for Samsundet, som de ønske at tjene, og derved at hindre dem i at søge en bedre og rigtigere Anvendelse for deres Kræfter? Det er en Overgangstilstand, hvori vi befinde os, men det vilde være en aldeles ubesøjet Fornærmelse mod den ærede Justitsminister at mene, at han ikke ogsaa i denne vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa ved de allerede nu til hans Raadighed staaende Midler at staffe saamange dygtige Kræfter, som det er ham muligt, ind i Sagsførerstanden, saa at vi kunne